

DATA ON AUTHOR

Valerii Kyslyi, Ph.D. in Economics, Associate Professor
 Novopolova St., 99., f. 131, Kyiv city 03 061
 e-mail: v_kiss@ukr.net

УДК 657.1

ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ В НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ УСТАНОВАХ

**Лондаренко О.О.,
 Подпригора О.А.**

В статті розглянуто основні положення організації технології управлінського обліку в науково-дослідних установах. Актуальність дослідження викликано необхідністю удосконалення засобів контролю за використанням державних фінансів України. Метою роботи є дослідження та узагальнення основних положень організації технології управлінського обліку в науково-дослідних установах.

Сьогодні державними науково-дослідними установами є юридичні особи, засновані на державній власності, для яких наукова або науково-технічна діяльність є основною і становить понад 70 відсотків загального річного обсягу виконаних робіт. Державна підтримка діяльності установ є необхідною, так як останні сприяють створенню інновацій, і тим самим забезпечують сталий розвиток економіки держави. Діяльність науково-дослідних установ фінансується коштами державного бюджету України. З метою удосконалення системи контролю використання державних фінансів обґрунтовано необхідність впровадження підсистеми управлінського обліку в діяльність науково-дослідних установ. Доцільність формування підсистеми управлінського обліку зумовлена специфічністю результатів діяльності науково-дослідних установ та характером фінансування бюджетних установ.

В роботі визначено технологічні частини управлінського обліку, якими є: деталізований облік та цільовий аналіз показників діяльності установи.

Також, визначено основні етапи впровадження управлінського обліку в роботу науково-дослідних установ, а саме: етап постановки; етап впровадження; етапи технологічних частин деталізованого обліку (етап первинної організації обліку; етап поточної організації обліку; етап підсумкової організації обліку) і цільового аналізу (етап підготовчої організації аналізу; етап поточної організації аналізу; етап завершальної організації аналізу). Окреслено характеристики кожного із етапів у розрізі форм інформаційного забезпечення обліку, технологічних аспектів та відповідальних осіб.

Ефективна організація технології управлінського обліку в науково-дослідних установах забезпечить керівництвом установи інформаційною базою для прогнозування перспектив розвитку установи.

Ключові слова: управлінський облік, науково-дослідна установа, організація, технологія, аналіз.

**ОРГАНИЗАЦИЯ ТЕХНОЛОГИИ УПРАВЛЕНЧЕСКОГО УЧЕТА
 В НАУЧНО-ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИХ УЧРЕЖДЕНИЯХ**

**Лондаренко Е.А.,
 Подпригора Е.А.**

В статье рассмотрены основные положения организации технологии управленческого учета в научно-исследовательских учреждениях. Актуальность исследования вызвано необходимостью совершенствования средств контроля за использованием государственных финансов Украины. Целью работы является исследование и обобщение основных положений организации технологии управленческого учета в научно-исследовательских учреждениях.

Сегодня государственными научно-исследовательскими учреждениями являются юридические лица, основанные на государственной собственности, для которых научная или научно-техническая деятельность является основной и составляет более 70 процентов общего годового объема выполненных работ. Государственная поддержка деятельности учреждений является необходимым, так как последние способствуют созданию инноваций, и тем самым обеспечивают устойчивое развитие экономики государства. Деятельность научно-исследовательских учреждений финансируется средствами государственного бюджета Украины. С целью совершенствования системы контроля использованием государственных финансов обоснована необходимость внедрения подсистемы управленческого учета в деятельности научно-исследовательских учреждений. Целесообразность формирования подсистемы управленческого учета обусловлена специфичностью результатов деятельности деятельности научно-исследовательских учреждений и характером финансирования бюджетных учреждений.

В работе определены технологические части управленческого учета, которыми являются: детализированный учет и целевой анализ показателей деятельности учреждения.

Также, определены основные этапы внедрения управленческого учета в работу научно-исследовательских учреждений, а именно: этап постановки; этап внедрения; этапы технологических

частей детализированного учета (этап первичной организации учета; этап текущей организации учета; этап итоговой организации учета) и целевого анализа (этап подготовительной организации анализа; этап текущей организации анализа; этап заключительной организации анализа). Определены характеристики каждого из этапов в разрезе форм информационного обеспечения учета, технологических аспектов и ответственных лиц.

Эффективная организация технологии управленческого учета в научно-исследовательских учреждениях обеспечит руководством учреждения информационной базой для прогнозирования перспектив развития учреждения.

Ключевые слова: управленческий учет, научно-исследовательское учреждение, организация, технология, анализ.

THE ORGANIZATION OF MANAGEMENT ACCOUNTING TECHNOLOGY AT RESEARCH INSTITUTIONS

Londarenko O.O.,
Podpryhora O.A.

The article reveals the essence of the management accounting organization technology at the research institutions. The current concern of the article lies in the necessity to improve the control over the use of the Ukraine public finances. The objective of the article is to research and generalize the basic of the management accounting organization technology at the research institutions.

Today, public research institutions are legal entities based on state ownership for which scientific or scientific and technical activities is the primary and more than 70 percent of the total annual volume of work performed. Government support of the institutions is necessary, as they contribute to the creation of innovations and thus ensure sustainable development of the national economy. The research institutions activities are financed by the state budget of Ukraine. In order to improve the control over the state finances the necessity of management accounting subsystem implementation in the activities of research institutions is grounded. The advisability of the management accounting subsystem formation is caused by the specificity of research institutions and the nature of budgetary institutions financing.

The technological parts of the management accounting are defined; they are: a detailed account and targeted analysis of the institution current performance indicators.

The main stages of the management accounting implementation in the research institutions practice are determined; these are: the setting stage; the implementation stage; the technological parts stages of detailed accounting (the primary stage of accounting organization; the current stage of accounting organization; the final stage of accounting organization) and targeted analysis (the preparatory stage of analysis organization; the current stage of analysis organization; the final stage of analysis organization).

The stages are characterized according with the accounting data base, technological aspects and responsible persons.

The effective organization of the management accounting technology at the research institutions is considered to provide the information base to forecast the development prospects of the institution.

Key words: management accounting, research institution, organization, technology, analysis.

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Доцільність сприяння державою здійснення наукових досліджень є беззаперечною у довгостроковій перспективі. Проте, з огляду на те, що фінансування науково-дослідних установ здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, виникає необхідність удосконалення механізмів забезпечення доцільності і прозорості використання ними бюджетних коштів. Для виконання даного завдання актуальним є впровадження у роботу установи управлінського обліку. Сьогодні імплементація управлінського обліку не є законодавчо регламентованою і здійснюється на власний розсуд керівництвом установи. Проте, зарубіжний досвід доводить ефективність його впровадження як на роботу окремої установи, так і на використання державних фінансів загалом.

Аналіз останніх джерел і публікацій. Дослідженням організації технології бухгалтерського обліку присвячені роботи таких вчених, як Сопко В.В., Завгородній В.П., Гнатишин Л.Б., Прокопишин О.С., проте науковці акцентують увагу на засадах обліку в підприємствах і дані концепції не відображають особливостей організації обліку в бюджетних організаціях. Наукові здобутки у сфері організації управлінського обліку в бюджетних установах відображено у працях таких вчених, як С.В. Свірко, А.П. Заросило. Однак, у науковій літературі не є достатньо висвітленими засади впровадження управлінського обліку в діяльність науково-дослідних установ.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується стаття. Незважаючи на існуючі наукові концепції впровадження і організації управлінського обліку в бюджетних установах, організація технології управлінського обліку в науково-дослідних установах потребують поглибленого дослідження, адже останні мають специфічні особливості функціонування.

Формулювання мети і завдання дослідження. Метою статті є дослідження організації технології управлінського обліку в науково-дослідних установах, що можливо через виконання наступних завдань: визначення сутності науково-дослідних установ, їх значення для розвитку національної економіки; визначення необхідності і актуальності впровадження та організації управлінського обліку в діяльність установ у розрізі етапів, інформаційного забезпечення, відповідальних осіб та технологій обліку.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Характерною особливістю сучасних соціально-економічних процесів у світі є стрімкий науково-технічний прогрес, який прямо торкається життя людини. В цих умовах позитивний розвиток економіки держави напряму залежить від результатів впровадження інновацій в усі сфери суспільної діяльності. Відповідно до Закону України «Про інноваційну діяльність», інновації – це новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери [1]. Основою для створення інновацій є результати, отримані в результаті наукових досліджень.

З метою забезпечення сталого розвитку економіки держава забезпечує сприяння науково-технічної та інноваційної діяльності в країні, це включає: соціально-економічні, організаційні, правові умови для формування та ефективного використання наукового та науково-технічного потенціалу, включаючи державну підтримку суб'єктів наукової і науково-технічної діяльності; фінансування та матеріальне забезпечення фундаментальних досліджень; підтримку пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки, державних цільових наукових і науково-технічних програм та концентрацію ресурсів для їх реалізації та ін. [2].

Для виконання цілей державної політики у науковій і науково-технічній діяльності, державою створюються науково дослідні установи. Науково-дослідна (науково-технічна) установа - це юридична особа незалежно від форми власності, що створена в установленому законодавством порядку, для якої наукова або науково-технічна діяльність є основною і становить понад 70 відсотків загального річного обсягу виконаних робіт [2].

Державними науковими установами є наукові установи, засновані на державній власності. Основними державними науковими установами є Національна академія наук України та національні галузеві академії наук - Національна академія аграрних наук України, Національна академія медичних наук України, Національна академія педагогічних наук України, Національна академія правових наук України, Національна академія мистецтв України. До складу національних академій можуть входити наукові установи, підприємства, організації, об'єкти соціальної сфери, що забезпечують їх діяльність [2].

Основним завданням науково-дослідних установ є виявлення їхнього впливу на техніко-економічний рівень виробництва у відповідній галузі, а також визначення економічної ефективності впровадження результатів досліджень і розробок.

Таким чином, за своїм змістом і характером державні науково-дослідні установи відносяться до бюджетних установ, які орієнтовані на отримання результатів наукових досліджень. Традиційно наукові дослідження поділяються на фундаментальні і прикладні. Так, фундаментальні наукові дослідження – це наукова теоретична та (або) експериментальна діяльність, спрямована на одержання нових знань про закономірності розвитку природи, суспільства, людини, їх взаємозв'язку; прикладні наукові дослідження – це наукова діяльність, спрямована на одержання нових знань, що можуть бути використані для практичних цілей [2].

Кошти на забезпечення діяльності національних академій щорічно визначаються у Державному бюджеті України окремими рядками. Фінансування академій може здійснюватися за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством України [2].

З метою удосконалення системи контролю над державними фінансами в Україні здійснюється реформування бюджетного обліку. На сьогодні реалізовано майже всі напрями і завдання закріплені, Постановою Кабінету міністрів України від 16.01.07 № 34 «Про затвердження Стратегії модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі України на 2007–2015 рр.» [3], зокрема: розроблено план рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, опрацьовано єдині підходи та вимоги до формування мережі розпорядників бюджетних коштів, внесено необхідні зміни до Бюджетного кодексу України та Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», сформовано 19 Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі.

Але, незважаючи на отримані позитивні результати, невирішеним залишається питання формування підсистеми управлінського обліку в бюджетних установах.

Управлінський облік в бюджетних установах є підсистемою бухгалтерського обліку, в межах якої здійснюється деталізований за вибірковими критеріями облік (збирання, обробка, накопичення) і цільовий аналіз доходів, витрат та результатів виконання кошторису, а також передача внутрішнім користувачам інформації для прийняття управлінських рішень [4].

До об'єктів управлінського обліку належить повний склад об'єктів бухгалтерського обліку в контексті позицій основного управлінського спрямування – витрат, затрат, видатків, доходів і результатів виконання кошторису. До всього складу об'єктів бухгалтерського обліку в бюджетних установах, який управлінський облік вивчає в контексті вищевказаних його основних об'єктів відносять: необоротні активи; запаси; грошові та інші кошти; розрахунки; довгострокові зобов'язання; поточні зобов'язання [6, с. 169].

Управлінський облік є основою прийняття управлінських рішень в сфері контролю, планування, прогнозування економічної ефективності діяльності суб'єктів господарювання, в частині ціноутворення продуктів діяльності (послуг, робіт, продукції) бюджетних установ та оцінки ефективності прийняття рішень.

Доцільність формування підсистеми управлінського обліку зумовлена ще і характером фінансування бюджетних установ. Фінансування здійснюється за програмно-цільовим методом. Метод передбачає встановлення безпосереднього зв'язку між виділенням бюджетних коштів та результатами їх використання.

Результативними показниками використання бюджетних коштів є кількісні та якісні показники, які характеризують результати виконання бюджетної програми і підтверджуються статистичною, бухгалтерською та іншою звітністю і які дають можливість здійснити оцінку використання коштів на виконання бюджетної програми [5].

Таким чином, впровадження управлінського обліку в роботу бюджетної установи дозволить вдосконалити облікові процеси та інформаційну базу для прийняття управлінських рішень стосовно прогнозування показників діяльності в наступних періодах.

Особливо актуальною проблемою є впровадження управлінського обліку в роботу науково-дослідних установ. Проблематика викликана специфічністю результатів діяльності науково-дослідних установ. Основним продуктом їх діяльності є науково - технічна продукція, що отримується в результаті дослідної діяльності, її особливостями є: невизначений характер майбутнього результату, непередбачуваність досягнень, нематеріальний характер наукової продукції, специфічність предмету праці, адже ним є нагромаджені знання відповідної сфери науки.

Витрати на проведення науково-дослідних робіт плануються установою на основі калькуляції кошторисної вартості за темами. Витрати на науково-дослідні роботи підлягають суворому обліку і включаються до формування їх собівартості.

Відповідно до «Типового положення з планування, обліку і калькулювання собівартості науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 20 липня 1996 року №830, витрати, що включаються у собівартість НДДКР, групуються відповідно до їх економічного змісту за такими елементами:

- матеріальні витрати (з вирахуванням вартості зворотних відходів) – вартість сировини і матеріалів, комплектуючих виробів, робіт і послуг виробничого характеру, використовуваної природної сировини, води, енергозабезпечення та ін.; зворотні відходи - це залишки сировини, матеріалів, напівфабрикатів, теплоносіїв та інших видів матеріальних ресурсів, що утворилися в процесі виконання НДДКР і втратили повністю або частково споживчі властивості початкового ресурсу (хімічні та фізичні), і тому використовуються з підвищеними витратами (зниженням виходу продукції) або зовсім не використовуються за прямим призначенням. До зворотних відходів не належать залишки матеріальних ресурсів, які передаються як повноцінні матеріали для розроблення та створення інших видів НДДКР;

- витрати на оплату праці - витрати на виплату основної і додаткової заробітної плати, обчислені відповідно до системами оплати праці, прийнятими в організації, включаючи будь-які види грошових і матеріальних доплат;

- відрахування на соціальні заходи - відрахування на обов'язкове державне соціальне страхування, пенсійне страхування та ін.;

- амортизація основних фондів та нематеріальних активів – амортизаційні відрахування на повне відтворення та капітальний ремонт основних виробничих фондів, сума амортизаційних відрахувань на надані в оперативну оренду основні фонди;

- інші витрати – витрати на відрядження, на оплату робіт консультативного характеру, на оплату вартості ліценцій та ін. [7].

Облік матеріальних витрат здійснюється на основі документів первинного обліку, при цьому його основою є кількісний (кількісно-сортний) і грошовий облік використання матеріалів у структурних підрозділах і на складах.

Облік витрат на оплату праці, відрахувань на соціальні заходи і амортизаційні відрахування здійснюється на основі чинного законодавства України і відповідно до встановлених окладів працівників науково-дослідної установи та обраного нею методу розрахунку амортизаційних відрахувань.

Складові інших витрат, включених до собівартості науково-дослідних робіт, обліковуються на основі первинних документів про їх здійснення.

В установах необхідним є забезпечення повного виявлення негативних наслідків організації проведення НДДКР, зокрема тих, що викликані недоліками в управлінні. Сюди віднесено організацію використання і зберігання матеріалів та організацію і контроль виконання досліджень їх безпосередніми виконавцями.

Для сприяння мінімізації негативних результатів діяльності установи система управлінського обліку потребує чіткої організації. При цьому, в даному контексті управлінський облік є певним технологічним процесом, де вхідні дані (дані первинних документів бухгалтерського обліку) переробляються на вихідні (зведені показники, представлені у бухгалтерських звітах зовнішнього і внутрішнього використання).

Дана технологічна система послідовно формує організаційні етапи. Виходячи із визначення сутності управлінського обліку, наведеного вище, управлінський облік включає деталізований облік і цільовий аналіз показників діяльності організації, дані складові є технологічними системами управлінського обліку. Організацію технології управлінського обліку представлено на рис. 1.

Впровадження управлінського обліку в практичну діяльність науково – дослідних установ дозволить вирішувати наступні завдання:

- визначити реальні результати діяльності науково - дослідної установи у порівнянні із понесеними витратами;

- визначити чи відповідають отримані результати запланованим;

- визначити ефективність використання фінансових, матеріальних та трудових ресурсів;

- встановити ступені використання науково-технічного потенціалу науково-дослідної установи;
- визначити заходи, спрямованих на підвищення ефективності діяльності науково-дослідних установ.

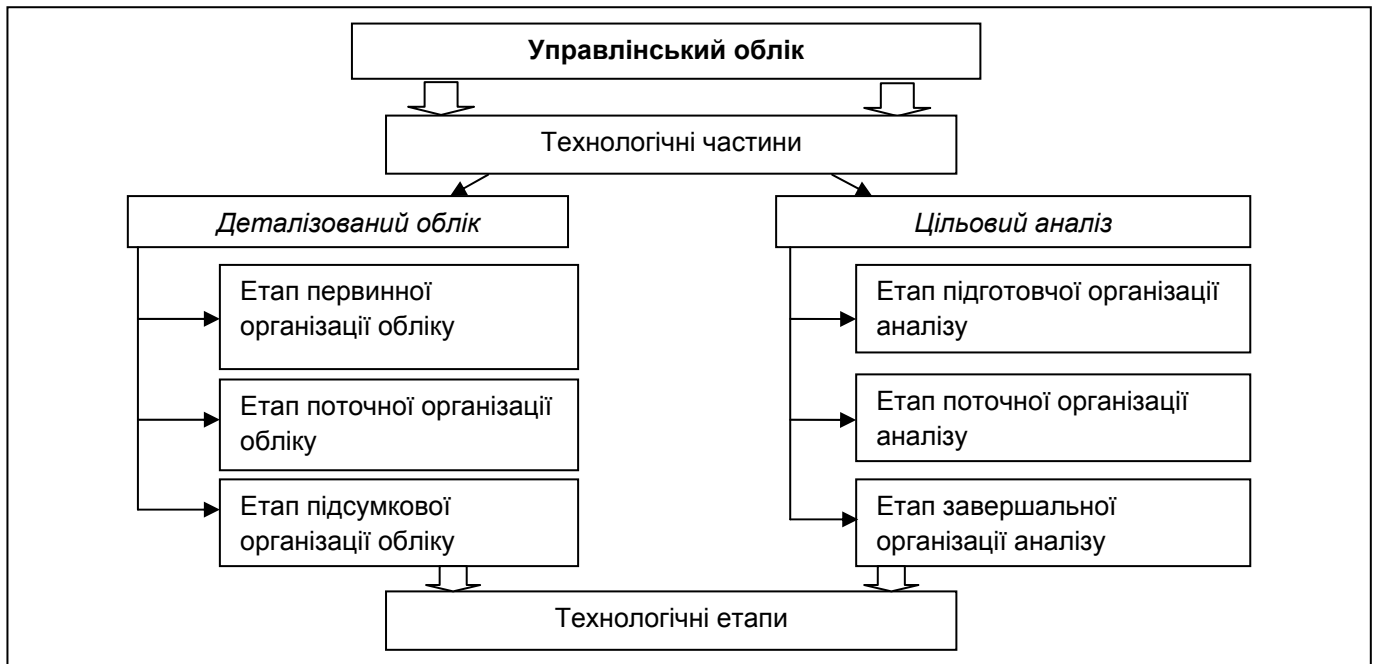

Рисунок 1. Організація технології управлінського обліку [розроблено автором]/

Для забезпечення управлінського обліку інформаційною базою необхідним є використання основної управлінсько-технологічної інформації, сюди входять наступні документи: тематичні плани наукових досліджень; договори (контракти) на виконання науково-дослідних робіт; договори (контракти) на дослідно-конструкторські роботи; річна бухгалтерська і фінансова звітність; карти патенти, протоколи й акти приймання закінчених робіт технічного рівня.

Першочерговим завданням такої інформації є достовірність та об'єктивність усіх наданих матеріалів для визначення їхнього вкладу в розвиток фундаментальних досліджень, теорії і методів, що створюють принципово нові можливості технічного прогресу, а також ініціативи у постановці нових наукових проблем та розробці нових науково-технічних ідей.

З метою успішної інтеграції управлінського обліку в роботу науково-дослідної установи необхідним є розмежування її організації у певні етапи в розрізі використання різних технологічних аспектів та виділення кола відповідальних осіб, таблиця.

Етапи впровадження управлінського обліку в роботу науково-дослідних установ [Складено автором за 6; 8; 9]

Управлінський облік				
Етап постановки	Передбачає: визначення функціональних напрямів, за якими передбачена побудова або реструктуризація управлінського обліку; виявлення елементів існуючого в установі внутрішнього обліку в межах виокремлених функціональних напрямів і оцінка їх адекватності реальним господарським процесам, а також інформаційним потребам управлінського персоналу; розробка концепції управлінського обліку в установі та плану заходів з його побудови; розробка структури зон відповідальності управлінського персоналу; визначення основних елементів управлінського обліку в установі та консультативний супровід процесу впровадження			
Етап впровадження	Передбачає: навчання персоналу, апробацію процедур управлінського обліку на фактичних даних одного облікового циклу з участю розробників, коригування регламентів за результатами їх випробування, затвердження регламентів, адаптація існуючих або впровадження нових систем автоматизації обліку			
↓				
Деталізований облік				
Етап	Сутність етапу	Форми інформаційного забезпечення	Технологічні аспекти управлінського обліку	Відповідальні
Етап первинної організації	Формування первинних документів, носіїв даних та інформації	Форми бюджетної, фінансової та іншої звітності розпорядниками і	Механічні операції: надходження документів, передавання їх,	Керівництво установи

<i>обліку</i>		одержувачами бюджетних коштів одержувачами (відповідно до чинного законодавства), акти, ордери, накладні та ін..	зберігання, реєстрація. Використання комп'ютерних технологій, зокрема програмного забезпечення (Парус-Бюджет, Парус – Фінансування)	
<i>Етап поточної організації обліку</i>	Сприйняття, вимірювання, фіксація, нагромадження та обробка даних	Меморіальні ордери, журнали реєстрації господарських операцій, відомості, накази та ін..	Переробні операції: групування, методи логічного одержання показника (бухгалтерські проведення, розрахункові чи аналітичного характеру) Використання комп'ютерних технологій, зокрема програмного забезпечення (Парус-Бюджет, Парус – Фінансування)	Бухгалтерська служба та /або управлінського обліку
<i>Етап підсумкової організації обліку</i>	Реєстрація даних первинного обліку у відповідних облікових реєстрах, групування та перегрупування таких даних	Формування бухгалтерської звітності відповідно до форм, затверджених законодавством та форм внутрішнього користування	Творчі операції: складання підсумкових даних, пояснювальних записок, довідок (акти обстеження, складання висновків, пропозицій, рекомендацій. Використання комп'ютерних технологій, зокрема програмного забезпечення (Парус-Бюджет, Парус – Фінансування), пакет Microsoft Office	Бухгалтерська служба та /або управлінського обліку
Цільовий аналіз				
<i>Етап підготовчої організації аналізу</i>	Підготовка облікових матеріалів для подальшої їх обробки, формування методичної бази проведення аналізу	Використання форм бюджетної і фінансової звітності, форм внутрішньої звітності; формування форм проведення аналітичних робіт, тематичні плани наукових досліджень; договори (контракти) на виконання науково-дослідних робіт; договори (контракти) на дослідно-конструкторські роботи	Механічні операції: відбір інформації внутрішнього і зовнішнього використання. Використання комп'ютерних технологій: програмного забезпечення Парус-Бюджет, Парус – Фінансування., пакет Microsoft Office	Бухгалтерська служба та /або управлінського обліку
<i>Етап поточної організації аналізу</i>	Проведення обробки даних облікової звітності	Аналітичні форми проведення аналізу, методи статистичного, фінансового, кількісно - якісного аналізу вихідних даних	Переробні операції: розрахункові процедури аналітичного характеру. Використання комп'ютерних технологій: пакет Microsoft Office	Бухгалтерська служба та /або служба управлінського обліку
<i>Етап завершальної організації аналізу</i>	Складання різних вихідних даних та розшифрувань до них, де наводяться дані про фактичний стан виконання науково-дослідних робіт, а також його характеристика у статистичній та динамічній	Аналітичні звіти щодо матеріального, кадрового, методичного забезпечення проведення науково-дослідних робіт, аналіз чинників впливу на результати виконання робіт, порівняння фактичних результатів із запланованими	Творчі операції: складання підсумкових даних, пояснювальних записок, довідок. Використання комп'ютерних технологій: пакет Microsoft Office	Керівництво установою, Головний бухгалтер

Як видно з таблиці, управлінський облік має на меті використання повної інформації про діяльність установи. На кінцевих етапах проведення цільового аналізу керівництвом установи остаточно формується

інформаційна база для прогнозування перспектив розвитку науково-дослідної установи із урахуванням всіх аспектів фінансового, матеріального, кадрового забезпечення проведення науково-дослідних робіт та факторів, що на них впливають.

Висновки і перспективи подальших досліджень у даному напрямку. Отже, організація технології управлінського обліку є процесом впорядкування організаційних заходів та відповідних технологічних аспектів проведення деталізованого обліку і цільового аналізу результатів діяльності науково-дослідної установи. Основним результатом та подальшим напрямом дослідження є розмежування технологічних етапів управлінського обліку в науково-дослідних організаціях та їх змістовне наповнення.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про інноваційну діяльність» №40-IV від 04.07.2002 р. [Електронне джерело]. - Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/40-15>
2. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» № 1977-XII від 13.12.1991 р. [Електронне джерело]. - Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1977-12/page>
3. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Стратегії модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2007-2015 роки» №34 від 16 січня 2007 р. [Електронне джерело]. - Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/34-2007-%D0%BF>
4. Свірко С.В., Заросило А.П. Управлінський облік і аналіз в бюджетних установах: навч. посіб. / Свірко С.В., Заросило А.П. - К.: КНЕУ, 2011. – 460 с.
5. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції застосування програмно-цільового методу в бюджетному процесі» №538-р. від 14 вересня 2002 р. [Електронне джерело]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/538-2002-%D1%80>
6. Свірко С.В. Концептуалізація управлінського обліку в бюджетних установах України // С.В. Свірко / Вчені записки. - №14. – Частина 2. – 20.09.2013. - С. 167-173
7. Типове положення з планування, обліку і калькулювання собівартості науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від №830 20 липня 1996 року [Електронне джерело]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/830-96-%D0%BF/page>
8. Сопко В.В., Завгородній В.П. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу [Електронне джерело]: Підручник. – К.: КНЕУ, 2004. – 411 с. - Режим доступу: <http://studentbooks.com.ua/content/view/130/35/1/7/>
9. Гнатишин Л.Б., Прокопишин О.С. Організація обліку [Електронне джерело]: навч. посібник / Л.Б. Гнатишин, О.С. Прокопишин. - Львів : Магнолія 2006, 2014. – 432 с. - Режим доступу: http://pidruchniki.com/1612072464539/buhgalterskiy_oblik_ta_audit/predmet_obyekti_organizatsiyi_buhgalterskogo_obliku

References

1. Zakon Ukraїni «Pro innovatsiynu diyal'nist'» №40-IV від 04.07.2002 r. [Yelektronne dzherelo]. : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/40-15>
2. Zakon Ukraїni «Pro naukovu i naukovo-tekhnichnu diyal'nist'» № 1977-XII від 13.12.1991 r. [Yelektronne dzherelo]. : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1977-12/page>
3. Postanova Kabinetu Ministriv Ukraїni «Pro zatverdzhennya Strategii modernizatsii sistemi buhgalters'kogo obliku v derzhavnomu sektorі na 2007-2015 roki» №34 від 16 sіchnya 2007 r. [Yelektronne dzherelo]. : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/34-2007-%D0%BF>
4. Svirko S. V., Zarosilo A. P. Upravlins'kiy oblik i analiz v byudzhethnikh ustanovakh: Posibnik. K.: KNEU, 2011. – 460 s.
5. Rozporyadzhennya Kabinetu Ministriv Ukraїni «Pro skhvalennya Kontseptsii zastosuvannya programno-tsil'ovogo metodu v byudzhethnomu protsesi» №538-r. від 14 veresnya 2002 r. [Yelektronne dzherelo]. : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/538-2002-%D1%80>
6. Svirko S.V. Kontseptualizatsiya upravlins'kogo obliku v byudzhethnikh ustanovakh Ukraїni / Vcheni zapiski. - №14. – Ch. 2. – 20.09.2013. - S. 167-173
7. Tipove polozhennya z planuvannya, obliku i kal'kulyuvannya sobivartosti naukovo-doslidnikh ta doslidno-konstruktors'kikh robit, zatverdzheno Postanovoyu Kabinetu Ministriv Ukraїni від №830 20 lipnya 1996 roku [Yelektronne dzherelo]. : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/830-96-%D0%BF/page>
8. Sopko V.V., Zavgorodniy V.P. Organizatsiya buhgalters'kogo obliku, yekonomichnogo kontrolyu ta analizu [Yelektronne dzherelo]: Pidruchnik. – K.: KNEU, 2004. – 411 s. : <http://studentbooks.com.ua/content/view/130/35/1/7/>
9. Gnatishin L.B., Prokopishin O.S. Organizatsiya obliku [Yelektronne dzherelo]: navch. posibnik. - L'viv : Magnoliya 2006, 2014. - 432 s. : http://pidruchniki.com/1612072464539/buhgalterskiy_oblik_ta_audit/predmet_obyekti_organizatsiyi_buhgalterskogo_obliku

ДАНИ ПРО АВТОРІВ

Лондаренко О.О., асистент кафедри обліку в кредитних і бюджетних установах та економічного аналізу ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

e-mail: Londarenko@i.ua

Подпригора О.А., головний бухгалтер Національної Академії наук України «Інститут газу»

e-mail: Lena1965@ukr.net

ДАННЫЕ ОБ АВТОРАХ

Лондаренко Е.А., ассистент кафедры учета в кредитных и бюджетных учреждениях и экономического анализа

ГВУЗ «Киевский национальный экономический университет имени Вадима Гетьмана»

e-mail: Londarenko@i.ua

Подпригора Е.А., главный бухгалтер Национальной Академии наук Украины «Институт газа»

e-mail: Lena1965@ukr.net

DATA ABOUT THE AUTHORS

Londarenko O.O., assistant at credit and budget institutions and economic analysis department
Kyiv national economic university named after Vadym Hetman

e-mail: Londarenko@i.ua

Podpryhora O.A., chief Accountant National Academy of Sciences of Ukraine «Gas Institute»

e-mail: Lena1965@ukr.net

УДК 336.1:338.4

ОБЛІК ДОХОДІВ ВІД НАДАННЯ ПОСЛУГ НАУКОВИМИ УСТАНОВАМИ

Обиход К.О.

Метою дослідження є розглянути класифікацію доходів від наданих послуг науковими установами державного сектора для ведення бухгалтерського обліку й її відповідність бюджетному законодавству у процесі модернізації системи управління державними коштами України.

Результати дослідження. Запропоновано зміни до чинних законодавчих актів, прийнятих до початку реформування бухгалтерського обліку та фінансової звітності, з метою узгодження класифікації доходів від надання послуг із затвердженням НП(С)БОДС 124 «Доходи». Власні надходження наукових установ державного сектора включаються до доходів від обмінних операцій та є джерелом наповнення спеціального фонду. Сформовано класифікацію та відображення доходів від надання послуг на рахунках бухгалтерського обліку відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі та кошторисі установ державного сектора згідно з кодами бюджетної класифікації доходів.

Галузь дослідження – установи державного сектора.

Висновки. У результаті проведеного дослідження підтверджено, що власні надходження установ державного сектора поділяються на такі групи: 1) доходи від надання послуг; 2) інші доходи. Запропонована класифікація доходів буде відображена на рахунку 711 «Доходи від надання послуг розпорядниками бюджетних коштів», до якого відкриватимуть 4 аналітичні субрахунки. Рекомендовані рахунки 5-го порядку дають змогу формувати інформацію щодо кожного виду діяльності залежно від галузевих особливостей у облікових регістрах.

Ключові слова: доходи, обмінні операції, спеціальний фонд, послуги, кошторис.

УЧЕТ ДОХОДОВ ОТ ПРЕДОСТАВЛЕНИЯ УСЛУГ НАУЧНЫМИ УЧРЕЖДЕНИЯМИ

Обиход Е.А.

Целью исследования является рассмотреть классификацию доходов от предоставленных услуг научными учреждениями государственного сектора для ведения бухгалтерского учета и ее соответствие бюджетному законодательству в процессе модернизации системы управления государственными средствами Украины.

Результаты исследования. Предложены изменения к действующим законодательным актам, принятых до реформирования бухгалтерского учета и финансовой отчетности, с целью согласования классификации доходов от предоставления услуг по утвержденным НП(С)БУГС 124 «Доходы». Собственные поступления научных учреждений государственного сектора относятся к доходам от обменных операций и являются источником наполнения специального фонда. Предложена классификация и отображение доходов от предоставления услуг на счетах бухгалтерского учета, которая соответствует Плану счетов бухгалтерского учета в государственном секторе, и смете учреждений государственного сектора согласно кодам бюджетной классификации доходов.

Область исследования - учреждения государственного сектора.

Выводы. В результате проведенного исследования подтверждено, что собственные поступления учреждений государственного сектора делятся на следующие группы: 1) доходы от предоставления услуг; 2) прочие доходы. Предложенная классификация доходов будет отображена на